

OPGEJAAGD

Babette Heijnen & Peter Nys

OPGEJAAGD

Hoofdstuk 1

Heks!

Bette dook in elkaar. De rakkers renden door de smalle steeg waar ze verstopt zat. Zij waren de knokploeg en de heksenjagers van de schout, geen soldaten, maar gewapend gespuis in een zwart pak. ‘Waar is die heks?!’ Bette hield haar adem in en bleef zo stil mogelijk zitten. Ze stopte haar hoofd tussen haar benen en drukte haar knieën tegen haar oren. *Laat ze me niet vinden, alsjeblieft.* Een paar weken geleden zou ze gebeden hebben, maar na wat de heksenjagers haar hadden aangedaan, geloofde Bette niet meer in een God die haar zou redden. Haar hart sloeg een slag over toen ze opeens iets zag bewegen in de steeg ... Ze haalde opgelucht adem toen ze zag dat het een rat was. ‘Heks! Heks!’ galmde het weer door de straten. Bette kon het gewoon niet geloven. Zou ze echt aan de brandstapel ontsnapt zijn?

Bette had het allemaal al een keer zien gebeuren, onschuldige meisjes op de brandstapel. Op die dagen kon je het vuur ruiken in de hele stad en vierden alle inwoners feest. De mensen juichten om de dood van de heksen. Ze zouden ook juichen om háár dood. Bette had nooit gedacht dat de brandstapel ooit bijna haar lot zou zijn. Een rakker had haar meegenomen uit haar cel. Terwijl hij druk bezig was iets uit zijn zak te halen, had zij hem neergeslagen met een afgebrokkelde steen. Daarna was ze zo hard gaan rennen, dat het voelde alsof haar benen eraf zouden vallen. De stem van haar moeder galmde nog steeds door haar hoofd. *Bette, als ze je pakken, ontsnap en vlucht! Vlucht, vlucht, vlucht!* Toen ze echt niet meer kon, had ze

Babette Heijnen & Peter Nys
Opgejaagd
© 2022 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Alkmaar – New York
Omslagontwerp: Studio Clavis
Trefw.: heksenvervolging, wraak, zeventiende eeuw
NUR 285
ISBN 978 90 448 4676 8
D/2022/4124/192
Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

zichzelf even wat rust gegund. Nu zat ze hier in het smalle, donkere steegje, verstopt voor de rakkers. Ze wist haast zeker dat ze maar een paar straten van haar verwijderd waren. ‘Heks!’ hoorde ze weer, dat afgrijselijke woord.

Bette liet haar rug tegen een houten schutting zakken en haar gedachten dwaalden af naar de gebeurtenissen van de voorbije dagen. Elk detail zat in haar geheugen geëtst. Ze herinnerde zich nog heel precies hoe ze een week geleden van de markt thuiskwam en haar moeder in bed vond. Bette voelde direct dat er iets mis was. Ze legde haar hand op haar moeders voorhoofd om te controleren of ze koorts had. Ze schrok toen ze voelde dat het bijna zo warm aanvoelde als het vuur waarop mama kookte. Haar moeder rilde en vroeg of Bette haar wilde toedekken. Bette drapeerde het laken zorgvuldig over haar. ‘Ik haal de was wel binnen, mama. Blijf jij maar lekker rusten!’ Bette liep de kamer uit.

Toen ze een tijdje later weer bij haar moeder ging kijken, schrok ze zich bijna dood. In haar nek waren gele builen te zien. De huid rond de builen was donker verkleurd, bijna zwart. Bette zette in een reflex een stap achteruit, tranen sprongen in haar ogen. Zoiets had ze nog nooit gezien, het leek wel alsof haar moeder was aangeraakt door de duivel. Bette begon schokkerig adem te halen en dwong zichzelf om logisch na te denken. Ze liep meteen naar haar kleine kruidentuintje. Misschien lukte het haar om een medicijn tegen deze vreemde aandoening te vinden. Meteen begon Bette te plukken, tijd tegen de koorts en salie zodat haar moeder wat rustiger werd. *Nog wat rozemarijn tegen de builen*, besloot ze. Veel mensen geloofden niet in de geneeskrachtige werking van kruiden, maar oma had haar het tegendeel bewezen. Toen Bette klaar was met de kruiden verwerken,

liep ze voorzichtig naar haar moeder toe. Water vulde haar ogen weer toen ze zag dat er nog meer builen waren verschenen. Ze maakte haar moeder wakker en vertelde haar wat er aan de hand was, maar mama was al zo uitgeput door de vreemde ziekte dat ze niet eens de moeite kon opbrengen om te reageren.

Een uur later kwam Bettes vader thuis. Hij vroeg meteen naar zijn vrouw toen hij binnenkwam, alsof hij wist dat er iets mis was. Bette had hem verteld wat er gebeurd was, dat moeder een vreemde ziekte had gekregen en dat ze geen idee had wat ze moest doen. Na het hele verhaal was ze in tranen uitgebarsten.

Na een paar dagen ging het van kwaad tot erger. Bette bleef kerngezond, maar haar vader zat nu ook helemaal onder de builen. Hij ijelde de hele tijd. Ze had de hele nacht wakker gelegen. *Ik zit in een huis met twee doodzieke mensen. Waarom ben ik nog niet besmet? Misschien is dit wel een nachtmerrie en word ik zo wakker en is ieder een genezen.* De vragen spookten rond in haar hoofd. De volgende ochtend wist ze één ding zeker. Dit was geen droom, het was de harde realiteit. Vier dagen en nachten verzorgde ze haar ouders. Ze verloor nooit de hoop, elke ochtend opnieuw gaf ze haar ouders kruiden tot dat ze haar hele tuintje had leeggeplukt. Het wonderbaarlijke was dat ze zelf nog steeds gezond was. De vijfde ochtend was het zover. Haar vader was gestorven tijdens de enkele uren slaap die ze zichzelf had gegund. Haar moeder lag ook op sterven en gebaarde dat ze naar haar toe moest komen. Toen had ze haar laatste woorden uitgesproken: ‘Bette, als ze je pakken, ontsnap en vlucht! Vlucht, vlucht, vlucht!’

Bette snoof en veegde wat snot van haar bovenlip. Haar rug schuurde tegen de schutting. Toen had ze de woorden totaal niet begrepen, maar nu was alles kristalhelder. Zij die zo dicht bij twee besmette

mensen in de buurt had geleefd, was nog zo gezond als een vis. Haar vader had bij het gilde al verschillende mensen besmet, waardoor er nu een uitbraak was in de hele stad. De inwoners wisten niet wat hun overkwam. Binnen de kortste keren was zeker een derde van de bevolking van de stad gestorven aan de ziekte. Er waren mensen die beweerden dat het een straf van God was, anderen waren ervan overtuigd dat Dijkberghe honderden jaren geleden vervloekt was, maar niemand kon met zekerheid zeggen waar de ziekte nou eigenlijk vandaan kwam. Dokters probeerden van alles om de zieken te genezen, ze liepen rond met rare maskers, gevuld met kruiden om zelf niet besmet te worden, maar dat hielp ook niet. Jan Wilkinszoon, de smid, was met zijn gezellen het bos in gevlucht. Al snel waren anderen gevolgd. Ze vormden een sekte onder zijn absolute leiderschap en noemden zich nu de Wilkins.

De rakkers kregen de opdracht om uit te zoeken wie de oorzaak was van de vreemde ziekte, en daar kwamen ze al snel achter. De eerste mensen die besmet raakten met het virus, waren Bettes ouders. De geruchten dat Bette de ziekte had overleefd, gingen al gauw rond in de stad. Het was voor de rakkers meteen duidelijk. De dochter moest de ziekte wel de stad in hebben gebracht met een of andere toverspreuk. Ze zag er immers ook uit als een heks: mager, lang zwart haar en lichtgroene ogen. Bovendien bracht ze al haar tijd door in haar vreemde kruidentuin. Het kon niet anders, Bette was een heks! Er werd gefluisterd dat zij 's nachts met de duivel heulde en daarom haar ouders had vermoord.

Een dag na het overlijden van haar ouders stond er een angstaanjagende man voor Bettes deur. Hij was groot en gespierd. Over de linkerhelft van zijn gezicht liep een lang litteken. Naast hem stonden

een paar in het zwart gehulde rakkers. De rillingen liepen over haar lijf. Ze kwamen haar halen. Zonder dat ze ook maar een woord kon zeggen, grepen ze haar en sleurden haar mee naar de inquisitie, de rechtbank voor de kettters en heksen. Bette had de hele weg om hulp gegild, maar wie zou haar helpen? Haar ouders waren dood door de vreselijke ziekte en de hele stad was er heilig van overtuigd dat zij een heks was. Toen ze eenmaal voor de leiders van de inquisitie stond, vroegen die haar meerdere keren of ze een heks was.

Bette trilde op haar benen terwijl ze de leden van de inquisitie aankweek. Als die haar veroordeelden, wilde ze op zijn minst zien wie er tegenover haar zat. De voorzitter zat op een grotere stoel met armleuningen. Hij droeg hetzelfde rode gewaad en dezelfde rode hoed als zijn bijzitters, maar ze kon niet naast zijn haakneus kijken. Er zat een zwarte wrat op, die zo groot was als een krent op het paasbrood van Diederik, de bakker. Hij kneep een oog dicht en stelde zijn eerste vraag: 'Ben jij de genaamde Bette, dochter van Boudewijn en Magdalene?'

Bette boog haar hoofd. Ze had geen zin om zijn vragen te beantwoorden. *Wat maakt het ook uit? Ze hebben allang beslist dat ik een heks ben, wat ik ook zeg ...*

Een rakker porde met het stompe uiteinde van zijn speer in haar zij. 'Sta rechtop, toverkol!' siste hij. 'Geef antwoord op de vraag van de hoofdinquisiteur!'

Bette keek de rakker boos aan. Hij porde nu nog harder in haar zij. Bette rechtte tegen haar wil in haar schouders en beantwoordde de vraag. 'Ja, hoofdinquisiteur.'

'Er gaan geruchten rond in Dijkberghe.' De hoofdinquisiteur keek haar aan.

Wat verwacht hij dat ik hierop antwoord? Ja, ik heb ze ook gehoord? 'Je zou je ouders hebben vermoord. Klopt dat?'

‘Nee.’ Bette probeerde recht in de ogen van de hoofdinquisiteur te kijken, maar ze werd steeds maar afgeleid door die vieze wrat. De hoofdinquisiteur keek in zijn papieren. Hij fronste zijn wenkbrauwen.

‘Ik lees dat je ook mensen geneest met kruidenmengsels. Is dat correct?’

‘Ja.’

De man rechts van de hoofdinquisiteur fluisterde wat in zijn oor, waarna de hoofdinquisiteur begon te knikken.

‘Bette, ik hoor net dat er mensen zijn die je op het dak van je huis hebben zien dansen met de duivel. Klopt dat?’

Bette probeerde een spottend lachje te onderdrukken. ‘Als ik op het dak van ons huis had gedanst, was het hele huis ingestort.’

Het leek wel of de hoofdinquisiteur haar antwoord niet had gehoord.

‘Er zijn genoeg bewijzen tegen jou, dus gaan we nu door naar de belangrijkste vraag. Ben je een heks?’

Bette knipperde verbaasd met haar ogen. Haar gedachten raasden zo snel door haar hoofd als de kraai vliegt: *Genoeg bewijzen tegen mij? Ik heb alles ontkend behalve dat over mijn kruidenmengsels.*

‘Nee.’

De vraag werd herhaald, alsof ze ineens wel zou toegeven dat ze een heks was. *Wat een onzin!* Na de achtste keer vragen of ze een heks was, schreeuwde ze het uit: ‘Ik ... ben ... geen ... heks!’ *Wat een onnozele mannen! Als dit de kerkelijke rechtbank moet voorstellen ... Ze kunnen net zo goed een stel kinderen de verdachte laten veroordelen!* De hoofdinquisiteur negeerde Bette volledig en gaf het bevel om haar in een cel te gooien. Ze was zo kwaad. Hoe durfden ze! Een onschuldig, christelijk meisje in de cel gooien!

Alle scheldwoorden die ze ooit had gehoord, slingerde ze naar de

rakker die haar een beetje water kwam brengen. Toen hij weg was, hoorde ze een stem vanuit een donkere cel: ‘Kind, kind, kind toch ...’ Een vrouw met een gigantische bos krullend rood haar kwam tevoorschijn. Ze was mager en keek Bette met haar holle bruine ogen aan. ‘Ze laten je er echt niet uit, hoor.’

‘Wie ben jij?’ Bette keek de vrouw raar aan.

‘Ik? Ik ben een heks natuurlijk!’ De vrouw lachte hoog. ‘Sybil de heks.’

‘O, Sybil ... de heks. Daarom zit je hier,’ mompelde Bette meer tegen zichzelf dan tegen de oude vrouw.

Sybil ging op de harde vloer zitten, zodat ze Bette kon aankijken. ‘Dat heb je schrander opgemerkt!’ Ze tikte met haar vinger tegen de zijkant van haar hoofd.

Bette hoorde het sarcasme in haar stem. ‘Waarom word je beschuldigd van hekserij, bedoel ik.’

‘Ik zou kinderen offeren. Kleine, onschuldige, kwetsbare kindjes. Ik kan me er zelf niets van herinneren. Maar ja, als drie mensen het beweren, wordt er niet meer naar je geluisterd, hè.’ Sybil zuchtte diep. ‘Ik heb mijn hele leven, letterlijk mijn hele leven, gezonde en gelukkige kinderen op de wereld gebracht. Sterven er een paar kinderen aan zuigelingenziekte, dan staat opeens die vreselijke Arwar voor je deur.’

‘Wie?’

‘Arwar! De schout. Grote man, zwarte kleding, litteken over zijn gezicht.’ Sybil ging met haar vinger van haar linkerooghoek naar haar linkermondhoek om duidelijk te maken waar zijn litteken zat. ‘Ze noemen hem ook wel de heksenjager.’

‘Hoe komt hij aan dat litteken?’

‘Zie ik er zo slim uit, kind? Zeg eens eerlijk.’

Bette stond met de mond vol tanden. Ze vroeg zich af of Sybil wel goed bij haar verstand was.